

ELHEKETA: ASTE HUNTAKO ELHEPIDEA.

- 1. Ortzangoko errekan zer deubora zer?
- 2. Piarres atzemaiten zutena guardak?
- 3. Zer da Piarresen zoria?

Ortzango Errekan

Uria' jauts-ahala' ari zuen orai. Haizeak, bira-bira lurrean bildurik azken ostoa, furfurian zeramazkan alde orotar. Ametz ihartuek, norbeit edo zerbeit harrapatu nahi izan balute bezala, beren adar luzeak luzatzen zituzten ilhunpean...

Bainan, uriari, haizeari, hosto eta adarreri konturik egin gabe, bristi brasta bazoan Piarres, han, mugatik hurbil atxeman behar zituen laguneri buruz.

Arbola zilo' batetarik, huntz' handi bat airtzen zain, xixtuz, eta berehala, hurla batean, urrundik kantuz hasten: "Huu, huu!"

"Zer duk, huntza, huu eta huu? Ez nauk bada izitzeko errexal' a, iragan gauean bezala, guardak salatzen othe dazkidatak?"

Eta hor, hirri batean, orhoitzen da Piarres, amak ostixoan erran bezala, aintzineko gau ilhun batez, Uroneko gain hetan, Azkaingo mugan, guarden eskuetan gelditzer dela. Jan-Batit beren aintzindariaren erraneri behatu gabe, bazoazin sei lagun, biranazka, hogoita hamaabortz pintako' untzia bizkarrean. Errekaz erreka, zokoz zoko, Jan-Batit axeri zaharrak galdatzen zioten bezala joaiteko orde, gainez gain bazoazin, Miarrizko itsasargiak bidatzen zitula.

Bet betan, Serresko Jauregiari hurbil, seietarik azken biak ondolik zituztelarik pentoka gainerat igaitekoak oraino, bi guarda xutitzen zaizkote aintzinean, bertze bi, aldiz, gibeletik' jalitzen. Haltetan Piarresen lagunarekin jada borrokan ari da guardetarik bat, eta bertze gerruntzetik' lotzera doa Piarresi berari, ahapetik, erdi trufan eta hatsa joanik, erraiten diola: "Ago, to, ago, ez deus bat, izpirituaren garreian lagunduko haut berehala!"

Oldar batean, jauzi bat izigarria egin zuen orduan Piarresek, eta gerrikoa guardaren aztaparretan utzirik, bere untzia bethi bizkarian, bazoan orai demuntreak hausteko, aldapari beheara. Guarda naren ondotik, kasik hura bezen laster. Olhagaraiko landan huna orai non diren, Piarres bethi aintzinean, bethi eta aintzinago. Guarda sumatzen du hatsantua, ethendua, bainan bethiz han, zonbeit urhatsetan. Behin ere arthiki' ez duen untzia' behar othe du-berhorat' arthiki gaur lehen aldikotz? Ez oraino segurik! Eta sukar' bat belhaunetan, badoa, badoa, ilhunbean, bethi eta zalua-go'. Guarda ez du gehiago gainean... Bainan, oi, Piarresen zoria! Han, landaren buru buruan den keeta nola idek' nola handik iragan, guarda gaineratu gabe?...

Barbier

Ez nauk = tu ne m'as pas.
 Salhatzen dazkidatak =
 = Tu me les dénonce
 (indique etc.)
 = Ago = reste

ADITZ IKASKUNTZA.

- 31. Zeramazkan 32 Zer duk
- 33 Bazoan 34. Xutitzen zaizkote

31. EREMAN. Conj. forte. Indic. Imparfait

Heiek = Les -	
Nik zeramatzan	= je les emmenais
Hik heramatzan	= tu les emmenais
Zuek zineramatzan	= vs " emmenais
Harek zeramatzan (zeramazkan) il	= il emmenait
Guk gineramatzan	= nous les emmenons
Zuek zineramatzatzen	= vs " emmeniez
Heiek zeramatzatzen	= ils " emmenaient

32. UKAN. Indicatif Présent. (rutoiement)

Nik diat (dinat)	= je l'ai
Hik duk (din)	= tu l'as
Harek dik (din)	= il l'a
Guk diagu (dinaqu)	= nous l'avons
Zuek duzue	= vous l'avez
Heiek die (dinei)	= ils l'ont.

Pluriel (objet) ditinat, ditiat, ditiky, ditin, ditiaqu, ditinagu etc

33. JOAN. Aller. Indicatif.

Présent		Imparfait	
Ni noa	(je vais)	nindoan	(j'allais)
Hi hooa	}	hundoan	}
Zu zoatzi		zinoatziin	
Hura doa		zoan	
Gu goatzi		ginoatziin	
Zuek zoazte		zinoazten	
Heek doatzi etc	zoatziin etc.		